

KISS BENEDEK

Egy friss Balassi-kardos

Marin Georgiev |

Marin Georgiev az utóbbi évtizedek bolgár irodalmának kiemelkedő alakja. Nemcsak kiemelkedő költő, de ugyanúgy kiemelkedő esszéista és szerkesztő is, aki ráadásul életművének jelentős részét szentelte a magyar irodalom fordításának, kulturális kapcsolataink ápolásának. Ennek itthoni elismerése, hogy Petar Alipiev, Ivan Canev után idén ő érdemelte ki a külföldi Balassi-fordítók közül a magyar alapítású, ám nemzetközi díjat, a Balassi-kardot – vagyis a bolgár költészetben kiemelten, szinte testvéri ránk figyélssel él, mert legjobbjaik éltetik az egész magyar költészet fordítását.

(Nem árt megjegyezni, hogy tájékozódásukban számukra Magyarország jelenti elsődlegesen a Nyugatot.)

Marin persze, akárcsak nálunk a legjobbak, kortársaihoz hasonlóan vidéki, falusi származású, akit a meghatározó gyerekkori élmények, a hagyományos paraszti világ szétesésének korszerű kifejezési vágya határozott meg a múlt század második felétől fogva. De talán azt a személyes élményünket sem hallgathatjuk el, hogy Nagy László meghatározó úttörése nyomán (is) mi hárman, régi barátok: Utassy József, Rózsa Endre és jómagam, különösen a '70-es évektől, többször jártunk Szófiában fordítói ösztöndíjjal, sokszor több hónapos időszakokra is. Ahogyan szerettük is volna, mindjárt az elején megismerkedtünk kortársainkkal, azok közül is, akikkel hasonló sors, életlátás és rokon irodalmi törekvések kötöttek össze. Az elsők között volt Ivan Canev, Nikolaj Kancsev mellett a néhány évvel fiatalabb, 1946-os születésű Marin Georgiev is. Hihetetlen ma már, hogy szinte állandóan együtt voltunk, naponta találkoztunk, s ahogy kiderült, ők voltak az akkori bolgár irodalmi-művészeti élet legreményteljesebb, legígéretesebb tehetségei. S általuk persze megismertük a holdudvarukban tevékenykedő többi költőt, irodalmárt is. Közülük a legmozgékonyabbat, Marin Georgievet, akit barátomnak tarthatok, köszöntöm ezen az oldalon abból az alkalomból is, hogy Bálint-nap alkalmából az egyik idei Balassi-kardos lett. Felbecsülhetetlen az a mélyen szántó fordítói munka, amellyel közvetíti bolgár földre költészetünk legjavát. S ebből az alkalomból, Juhász Péter és Arató György áldásos tevékenységének köszönhetően kedves barátunk, Marin Georgiev újólág személyesen is ellátogatott az ő szeretett Magyarországa. (Rózsa Bandit és Utassy már nem találta, de Dzsótól verssel köszönt el halála alkalmából; nemrég pedig *Iszkáz* című versfüzérében idézte meg a drága Nagy László mítoszát és ethoszát.)